Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го ВЕРЕСНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 12, 1981 No. 172. VOL. LXXXVIII

ВЛАДИКА СТЕФАН СУЛИК ВЗЯВ УЧАСТЬ У 35-МУ ЗДВИЗІ СУМ-А

Сумівка Марта Колінська вручає Владиці Стефанові Суликові цвіти; посередині стоїть капелян сумівської молоді о. Богдан Скаєвів.

Елленвілл, Н.Й. (вл.). — Під кличем „За правду, за волю України" відмічуючи 40-річчя Акту 30-го червня 1941 року, 35-річчя відновлення СУМ на чужині, 125-річчя з дня народження Івана Франка і 110-річчя Лесі Українки, тут у днях 4, 5, 6 і 7-го вересня ц.р. (День Праці) відбувся, як і в минулих роках, багатолюдний 35-ий з черги всеамериканський маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді Америки, у якому взяло участь понад 9,000 осіб і 927 уніформованих сумівців. Команду Здвигу в цьому році очолював Мирослав Футала. Теж взяли участь команда вишкільного табору та 40-членна духова оркестра Осередку СУМ-у ім. Дмитра Грицая-Перебийноса з Монтреалю під диригентурою Юрія Кулицького.

Здвиг вшанував своєю присутністю Архиєпископ Стефан Сулик, Митрополит Української Католицької Церкви в З'єднаних Стейтах Америки, та представники численних центральних організацій.

Це є спірне питання, кажуть керівники Заряду оселі СУМ-А, котрий саме день Здвигу можна назвати першим, бо вже в п'ятницю, 4-го вересня, оселя була заповнена людьми, і цього ж дня відбулась перша забава з танцями під звуки оркестри „Іскра". В першу чергу, приїхали зарання ті, які хотіли знайти для себе найкраще місце для таборування під шатром чи у вигідному „трейлері". Ті, що приїхали на цю простору оселю в суботу були здивовані і рівночасно захоплені винахідливим влаштуванням величезного „табору" під шатрами, що творив немов би новітню запорозьку січ.

Однак офіційно Здвиг розпочався в суботу, 5-го вересня, у передполудневих годинах, коли було піднято на щоглах американський і український прапори, а голова Крайової Управи СУМ-А д-р Аскольд Лозинський, після короткого звернення до учасників, зокрема до сумівської молоді, передав „булаву" команді Здвигу.

У пополудневих годинах відбувалися спортові змагання копаного м'яча, відбиванки, бігів, метання кулею і диском тощо. Ввечорі о год. 6:30 розпочалась велика мистецька програма, яка тривала до год. 10-ої вечора і у якій взяли участь: дівочий хор „Жайворонки" Осередку СУМ-А з Ню Йорку під диригентурою проф. Л. Стругацького і акомпаньяментом Соні Шерег, вже згадувана духова оркестра з Монтреалю, секстет старших юначок ОСУМ-А з Ню Йорку під керівництвом Бригіти Заяць, танцювальні ансамблі з Бостону під керівництвом Івана Барицького і Анни Носаль, вокальне тріо „Черемшина" (Бригіта Заяць, Галя Блага і Марійка Кінь) ОСУМ-А з Ню Йорку, танцювальний ансамбль із Сиракюз „Одеса" під керівництвом Петра Луциліна,

(Закінчення на стор. 4)

Українці взяли участь в зустрічі з посадником Е. Качем

Ню Йорк, Н. Й. — В середу, 9-го вересня, о год. 8:30 ранку в китайському ресторані „Сілвер Палас" у ню-йоркському „Чайнатавні", відбулася зустріч-снідання представників етнічних груп з посадником Ню Йорку Едвардом Качем, в якій взяли участь численні українці. Серед них, в порядку реєстрації, були: Дж. Литрун, Олександер Тишовницький, Марія і Йосиф Лисогори, інж. Юрій Гончаренко, д-р Роман Гуглевич, Микола Хоманчук, Роман Юзенів, Марко Мельниченко з дружиною, д-р Юрій Волинець, д-р Павло Літепло, д-р Іван Сєрант, д-р Василь Палідвор, Богдан Ластовецький, Володимир Сидорак, Ірена Куровицька, Роман і Міра Кизик, інж. Володимир і Францеска Назаревич, Ярослав Криштальський, д-р Віктор Рудь, д-р Степан Ярема, Володимир Баранецький, Дарія Степаняк, І. Клим, мгр Іван Винник, Ярослава Гук, інж. Михайло Шпонтак, Ярослав Савка, д-р Володимир і Марія Душник; д-р Михайло Пізнак, Варвара Цюпа і д-р Петро Гой.

Серед кількох промовців від етнічних груп був д-р Ю. Волинець, голова Крайової асоціяції українських демократів, який промовляв в імені української групи. В цьогорічній виборчій кампанії американська республіканська організація піддержує кандидатуру посадника Е. Кача, тому серед присутніх українців було багато республіканців.

Посадник Е. Кач, який у своїй короткій промові згадав українців кілька разів, заявив, що він і надалі буде піддержувати всі зусилля, культурні і суспільні програми етнічних груп, які становлять великий відсоток населення Ню Йорку.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА ВІДВІДУЄ ЕВРОПУ

Вашінгтон. — Державний секретар Александер Гейґ, починаючи в суботу, 12-го вересня, відвідає три европейські країни: Еспанію, Західну Німеччину, Югославію. Для дальшої світової політики ЗСА та для оборони вільного світу перед совєтською загрозою ці відвідини матимуть велике значення.

Відвідини в Еспанії перед формальним приступленням тієї країни до системи НАТО пов'язують оборону Західної Европи в одну велику цілість. Еспанія вже здавна є союзником ЗСА і співпрацює тісно з Вашінґтоном у справах оборони та в питаннях світової політики. На терені Еспанії містяться важливі бази різних родів американських військ а американські приватні капітали розбудовують господарсько цю країну. Скріплення монархії після останніх виступів деяких військових старшин і відділів Національної гвардії проти демократичного режиму завдяки рішучим протизаходам короля устабілізували існуючий лад. Еспанія є на дорозі до перебрання на себе зростаючої ролі в розбудові й обороні Західної Европи.

В часі перебування в Еспанії державний секретар відбуде зустріч в Малязі з речником Савдійської Арабії та керівником її політики престолонаслідником князем Фагдом. Предметом їхніх нарад будуть дальші заходи тієї країни після перебрання на власність модерних літаків типу АВАКС та іншої зброї, що уможливить Савдійській Арабії перебрати на себе більшу ролю в обороні Близького і Середнього Сходу.

В розмовах з західньонімецькими лідерами державний секретар має з доручення Президента намітити дальші спільні заходи в справі німецької участи в економічній розбудові вільного світу та в питаннях найближчих дипломатичних заходів. Особливою точкою тих розмов буде відношення до Совєтського Союзу, з яким Західню Німеччину в'яже тісна господарська співпраця.

Події в Югославії і довкруги неї очевидні наміри Москви ще раз попробувати втягнути Югославію в сферу змінених впливів СССР та перетворити її в совєтського сателіта створили потребу устійнити між ЗСА і тією країною можливості спільної постави в протиставленні тим московським намірам. Після смерти маршала Тіта, який мав вирішний авторитет у тій країні, помітні деякі відосередні течії серед націй і національних груп, які входять у склад югославської держави й теперішнє державне правління плянує заходи для протидії тим течіям, в чому порада і поміч ЗСА можуть відіграти чималу ролю.

ПОЛЬСЬКА КОМПАРТІЯ ЗАСУДЖУЄ ЗВЕРНЕННЯ ПРОФСПІЛКИ

Варшава, Польща. — Польська Об'єднана Робітнича (комуністична) партія офіційно засудила звернення з'їзду вільної профспілки „Солідарносьць", у якому, як відомо, говориться про евентуальну підтримку для тих робітничих рухів в Совєтському Союзі і сателітних країнах, які хотіли б створити у себе незалежні і не контрольовані компартією і урядом вільні профспілки.

Анджей Гвязда

В урядовому комунікаті говориться, що „Солідарносьць" не тільки намагається перебрати на себе політичні прерогативи в самій Польщі, але також „вмішується у внутрішні справи чужих держав". „Немає сумніву, — говориться далі у зверненні польської компартії, — що звернення профспілки до робітників Совєтського Союзу й інших країн Східньої Европи викликає гострі протести згаданих держав".

Критика профспілкової резолюції, яка була майже одноголосно прийнята в Ґданську на першому з'їзді вільної профспілки „Солідарносьць", появилася в офіційному органі компартії „Трибуна Люду", а опісля була прочитана і коментована у телевізійних передачах. Це свідчить, — кажуть політичні спостерігачі, — що Політбюро польської компартії приділяє цій справі особливу увагу, не зважаючи, що в Ґданську були прийняті цілий ряд інших постанов і резолюцій, які заторкають компартію безпосередньо і критикують її за нездарність на політичному і економічному відтинках. В редакційній статті „Трибуни Люду" говориться, що вільна профспілка і так втратила вже довір'я в багатьох суспільних країнах, а її теперішнє звернення ще більше підірве престиж польського зорганізованого робітництва.

Західні дипломати кажуть, що польський уряд і компартія дуже бояться погіршення відносин з іншими комуністичними країнами, бо це означало б їхню цілковиту ізоляцію і втрату контролі над власним населенням.

Тільки при незначному спротиві кільканадцятьох делегатів, з'їзд в Ґданську прийняв звернення до робітництва Совєтського Союзу і сусідніх держав Східньої Европи у якому між іншим виразно і недвозначно говориться, що „ми підтримуватимемо тих з-посеред вас які виберуть трудну дорогу боротьби для створення вільної і незалежної профспілки".

Анджей Гвязда, який ще в молодому віці покоштував совєтської системи і перебував в численних концтаборах „нєзісходімой родіни", домагався голосувати над резолюцією тепер, а не пізніше, як це пропонували деякі делегати. Він мотивував свою вимогу тим, що слово „пізніше", означає рівночасно відкладення цієї справи, яка загубиться у пертракціях.

Януш Онишкевіч, речник Крайового Комітету вільної профспілки, заявив кореспондентам, що на його думку вільні профспілки повинні бути дозволені в усіх соціялістичних державах, включно з Совєтським Союзом. Богдан Ліс, інший делегат заявив, що резолюція являється дуже доброю контратакою і відповіддю на ті інсинуації, які поширюють про „Солідарносьць" засоби масової інформації сусідніх держав. Делегати варшавського відділу роздавали на з'їзді летючки, у яких заклика́ється до переведення вільних виборів в Польщі без контролі партії.

Очевидно, засоби масової інформації Совєтського Союзу розпочали поголовний наступ на польську вільну профспілку, називаючи її „контрреволюційною", яка мовляв, хоче повалити теперішню соціялістичну систему в Польщі.

В останньому дні нарад делегати першого з'їзду прийняли великою більшістю голосів резолюцію, у якій заклика́ється до вільних неконтрольованих компартією демократичних парляментарних виборів. Це мабуть була одна з останніх рішучих політичних вимог 892-ох делегатів, які взяли участь у з'їзді. Ця та інші резолюції викликали цілу бурю протестів не тільки польської компартії, але також компартій інших держав совєтського бльоку, зокрема Совєтського Союзу.

ПОЯВИЛИСЯ ВАРТІСНІ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ

Філядельфія, Па. (Я.Т.) — У науковому журналі „Сайєнс" появилися у липні ц.р. праця д-ра Омеляна Лукасевича і д-ра Йосифа Прогаски про їхні наукові досліди над впливом міді у поживі на імунологічну систему організму.

Ці науковці ствердили, на основі дослідів на мишах, що мідь у поживі є конечна для нормальної праці імунологічної системи. Дотепер було відомо, що малі кількості заліза і цинку у поживі є конечні для нормальної праці самооборонної системи організму.

Д-р Лукасевич є професором мікробіології й імунології на медичному факультеті університету Міннесоти у Дулут, а д-р Прогаска є професором біохемії на тому ж університеті.

В цьому самому місяці у міжнародному науковому журналі „Занечищення Довкілля", який виходить в Англії, але має різнонаціональний склад редакції і співробітників, появилася збірна праця шести науково-вих працівників департаменту хемії університету Міннесоти про вплив занечищення води вугіллям на здоров'я риб. Один із авторів цієї праці є хемік Марта Лукасевич, дружина вищезгаданого проф. О. Лукасевича.

СВІТЛИЧКА В НЮ ЙОРКУ РОЗПОЧИНАЄ НАВЧАННЯ

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 12-го вересня, о год. 10-ій рано, в Академії св. Юра світличка розпочинає новий шкільний рік. До світлички приймається у віці від 2 до 5-ти років життя. Ближчі інформації можна отримати в Є. Вацик телефоном: (212) 228-8788.

В Америці

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ СУДІВНИЦТВА вдоволена відповідями судді апеляційного суду в Арізоні Сандри Дей О'Коннор, яка була наименована президентом Рональдом Реґеном на опорожнене місце члена Найвищого Суду ЗСА і переслухання якої перед членами згаданої комісії розпочалися в середу, 9-го вересня ц.р. „Як перша жінка, номінована Президентом на це високе становище я є в особливий спосіб вшанована і відзначена, — заявила Сандра О'Коннор у своєму вступному слові перед початком переслухувань, — але я з цим відзначенням хочу поділитися з мільйонами американських жінок, яких я матиму честь репрезентувати". Члени комісії, включно з її головою сенатором Стромом Тирмондом, республіканцем з Південної Каролайни, не сумніваються, що потвердження судді О'Коннор майже певне і що це є проблема тільки кількох днів.

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ҐАЛУППА ПЕРЕВІВ в днях від 14-го до 17-го серпня опити серед деяких суспільних груп, щоб встановити, як вони задивляються на функціонування нової Адміністрації президента Рональда Реґена і як оцінюють економічний плян Президента. Понад 60 відсотків запитаних заявили, що президент Реґен виконує свою президентську функцію більш як задовільно і що вони задоволені його дотеперішніми заходами, метою яких є зупинити інфляцію й довести до стабільности в економії. Своє невдоволення висловили 29 відсотків запитаних, решта не виявила своєї опінії в тих двох справах. Крім того 48 відсотків запитаних заявили, що їхні особисті фінансові справи поправляться у зв'язку із заходами федерального Уряду, а 36 відсотків скептично розглядають економічні пляни республіканської Адміністрації. Найвищий відсоток невдоволених виявився серед осіб, заробітки яких становлять нижче 15,000 доларів в річному зідношенні.

РЕЧНИКИ СТЕЙТОВОГО УРЯДУ В ТРЕНТОНІ заявили, що стейт Ню Джерзі (правдоподібно у такій самій ситуації знайдуться й інші стейти), втратить ще в цьому році 13,2 мільйони доларів федеральної допомоги з так званого здоровельного фонду. Стейтовий комісіонер у справах здоров'я, д-р Джоенн Фінлі, заявила, що обмеження наступили у висліді скорочення на 25 відсотків федеральних витрат на допомогу здоровельним інституціям. Закон, підписаний раніше президентом Рональдом Реґеном, входить в силу 1-го жовтня ц.р., тобто з новим фіскальним роком.

У ЗВ'ЯЗКУ З ПРОТЕСТОМ, ЩО ЙОГО ВНЕСЛИ ДО Найвищого Суду меншостеві групи, зокрема пуерторіканці і негритяни, суд відкликав передвибори в метрополітальному Ню Йорку, які мали встановити, які саме кандидати ставатимуть до виборів на посадника міста, керівників п'ятьох дільниць, президента і членів міської ради тощо. Покищо не відомо коли буде назначена чергова дата таких передвиборів. Меншостеві групи твердять, що існуючий розподіл виборчих дільниць скривдить дві згадані групи.

ВОГОНЬ В ТРАНСФОРМАТОРІ КОН ЕДІСОНА на 14-ій вулиці в Ню Йорку спричинив чимало клопоту міській управі у пополудневих годинах в середу, 9-го вересня. Частина міста опинилася без світла, тисячі людей були позбавлені транспортації, багатьох „затемнення" захопило в підземках, елевейторах, тунелях тощо. Посадник Едвард Кач проголосив вимковий стан для „затемненої" частини міста і поклика́в до служби додаткові відділи поліції, служби порядку, пожежників та інших, які в поспіху працювали, намагаючись видістати тисячі осіб з елевейторів у публічних і приватних домах. Частинно припинився був також автомобільний рух, а людські маси, видістаючись на поверхню з підземок, залили дослівно усі вулиці долішнього Мангеттену. Щойно у 8-ій годині вечора привернено світло.

У світі

БЛИЗЬКО ДВА РОКИ ТОМУ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ проголосив щось на подобу конкурсу на двох закордонних учасників у совєтських міжпланетарних летах у ракеті Салют. Зі зголошених 193 кандидатів совєтські органи вибрали двох: француза Жан-Люпа Кретієна, полковника французького військового летунства, і майора Патрика Бодри, активного старшину англійського королівського летунства. Тепер полковник Кретієн дістав повідомлення, що лет, у якому він візьме участь, відбудеться на весні наступного року. Залога ракети Салют, у якій летітиме полковник Кретієн, складатиметься з трьох осіб.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ АНГЛІЇ ДЖОН НАТ ВІДВІДАВ великі корабельні варстати й порти історичного Портсмуту. У часі його відвідин робітники заатакували його насамперед словесно, а відтак перейшли до фізичної атаки. Нат врятувався втечею, не зазнавши ніяких поважніших пошкоджень. Причиною нападів на міністра були пляни керівництва варстатів зменшити число працюючих в цих варстатах на 6,000 людей.

ЛІДЕР ІСЛЯМСЬКОГО РЕЖИМУ В ІРАНІ АЯТОЛЛА Хомейні та лідер опозиції і провідник революційної організації Муджагедін-і-Хальк Массуд Раджаві видали звернення до іранського народу. Аятолла Хомейні у довгій промові по радіо закликав мулл до активізації в політичній діяльності, щоб виповнити прорідлі ряди та до загострення боротьби з опозицією. Режим Хомейні ступнево прибрав типовий тоталітарний характер і не лише заперечує право екзистенції опозиції й інакшедумаючих, але їх фізично знищує. Аятолла Хомейні заявив, що треба з опозицією воювати давніми методами ісляму, тобто „бити їх постійно по голові мечами, аж доки вони не стануть правовірними". „Бог дав нам два інструменти: переконування і меч", — сказав аятолла Хомейні. В короткий час після його виступу радіо заповіло, що впродовж двох наступних тижнів аятолла Хомейні не виступатиме ані не прийматиме відвідувачів. Лідер опозиції і провідник організації Муджагедін-і-Хальк Массуд Раджаві візвав іранців до змішення боротьби за визволення.

УРЯД ІЗРАЇЛЯ уступив перед ортодоксальними рабинами й припинив археологічні розкопки на південь від Єрусалиму в так званому місті Давида. Міністер освіти Зевелюн Гаммер видав у тій справі розпорядок після того, як головний рабин Ашкеназів, — жидів, що прийшли через Східню Европу, — Шльомо Горен загрозив йому релігійними санкціями включно з вічним прокльоном, якщо він розкопок не припинить. Справі цій буде присвячене окреме засідання уряду Ізраїля, який так знаходиться під дуже поважним тиском з боку релігійних кіл, а, з огляду на важливість релігійного сектора в приводній коаліції, мусить з тим дуже рахуватися. Релігійні кола можуть відтягнути декілька своїх членів з коаліції і тоді парляментарна більшість коаліції одного голосу перестане існувати й уряд мусітиме розписати нові вибори. Після розпорядку міністра освіти почалися протести тих, які вважають, що розкопки слід продовжувати.

УНСоюз дбає про молодих спортовців

УСТ—Львів—Клівленд успішно веде спортову працю з українською молоддю. Відзначаючи заслуги цього Українського Спортового Товариства, Василь Ліщинецький, голова Округи УНС, вручив грошовий чек для спортовців в імені Українського Народного Союзу. На світлині разом з розсміяними спортовцями юнаками дорослі (зліва): мгр В. Ліщинецький; д-р Б. Футей, голова Контрольної Комісії УНС; О. Тарнавський, голова УСТ Львів; В. Крутиголова, член управи; проф. Т. Шмагала, головний радний УНС; і С. Маланчук, член управи. З правого боку стоять Росул — член управи і В. Коссак — тренер.

Подарунок від Українського Народного Союзу дістали також спортовці СУМА Клівленд-Парма, які грають під назвою „SUMA-UKRAINIANS". Грошовий чек вручив дружині проф. Тарас Шмагала (з правого боку) головний радний УНС; присутніми були: Л. Мудрий, тренер і д-р Б. Футей голова К К УНС. З лівого боку стоїть Т. Ціцкевич, заступник голови Осередку СУМА.

Південноафриканські відділи перебувають далі в Анголі

Луанда, Ангола. — Уряд Анголі повідомив, що військові частини Південноафриканської республіки далі перебувають на території Анголі, особливо в південносхідній провінції, де проявляє свою діяльність націоналістична група, очолена Йонасом Савімбі, а партизанські частини тієї групи опанували цілий ряд міст і сіл.

Речник комуністичного уряду Анголі в ОН, Елізіо Фіґуйредо, попередив, що завданням південноафриканських відділів є дати допомогу режимові Савімбі, змінити його і утвердити, щоб він міг поширити свої акції проти центрального уряду в Луанда, який повністю у руках комуністів та їхніх совєтських і кубинських дорадників. Фіґуйредо наголосив можливість інтервенції кубинських і інших чужих військових сил у боротьбі проти Савімбі та його правління.

Речник Південноафриканської республіки заперечив твердження Фіґуйреда та заявив, що війська тієї республіки згідно з повідомленням з 28-го серпня виходять з Анголі після виконання намічених завдань і згідно з ранішими даними, які є в посіданні південноафриканського представництва в ОН, вже повністю закінчити свою евакуацію з тієї країни. Завданням південноафриканських відділів було знищити бази, оперативні центри та магазини зброї партизан СВАПО і знешкоджувати їхню бойову силу. Після виконання тих завдань південноафриканські відділи не мають потреби далі перебувати на терені Анголі, хіба у випадку оборони проти нових військових концентрацій партизан, або інших військових формацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Злочин проти Кобзарів

У мистецькій частині „Ню Йорк Таймсу" з неділі, 23-го серпня 1981 року, появилася довша стаття Едварда Ротстейна про „Музичну культуру і чому диктатори її бояться".

У цій статті, мабуть, вперше так авторитетно подано про варварське нищення носіїв української музичної культури. В статті подається, що у споминах недавно померлого композитора Дімітрія Шостаковіча (1975) є згадка про варварську ліквідацію сліпих українських лірників і кобзарів у половині 1930-их років совєтськими поліційними органами. Отже в статті написано:

„В половині 1930-их років, згідно зі споминами Дімітрія Шостаковіча, скликано було конгрес в Совєтському Союзі для українських народних поетів — сліпих музикантів, які мандрували по краю, співаючи про минуле. З усіх сіл України з'їхалися лірники і кобзарі, як їх називали, з'їхалися на Перший Всеукраїнський Конгрес, щоб радити над майбутнім у Совєтському Союзі під проводом Сталіна. „Це був живий музей" — пише Шостаковіч, — жива історія країни, всі її пісні, вся її музика і поезія. Там, на Конгресі, сліпі поети були віддані „найвищій мірі кари" за співання — всі вони були розстріляні..."

Ми знаємо, що 1930-их роках Москва криваво розправлялася з українським культурно-суспільними, релігійним і політичним життям. Знищено тоді сотні і тисячі українських поетів, письменників, науковців тощо. Знищено Українську Православну Автокефальну Церкву; зліквідовано також весь український комуністичний провід т. зв. Української Радянської Соціялістичної Республіки, і т. п. Цей період в Україні є відомий як кривавий час тотального нищення українського села, лиховісна „ліквідація куркуля, як кляси на базі суцільної колективізації". Сталін рубав українські голови, бо „голови не відростають"...

Тому допомагали всякі комісари в Україні: Кагановіч, Постишев, Хвиля, чи інші нелюди, комуністичні опришки в Україні.

Про масову ліквідацію українських лірників і кобзарів не було багато згадувано мабуть тому, що здебільша це були безіменні й анонімні творці української думи-пісні.

Автор статті в „Ню Йорк Таймсі" перевів нещодавно інтерв'ю із синами покійного Шостаковіча — Максимом і внуком композитора теж Дімітрієм, які, як відомо, вибрали волю та перебувають тепер в Америці.

Спомини старшого Шостаковіча мали появитися в 1979 році під заголовком „Свідчення" („Тестімоні"); їх видав Соломон Волков. Максим Шостаковіч, коли ще був у СССР, сумнівався в тому, чи ці спомини в загальному дійсно віддзеркалюють погляди його визначного батька, який мав репутацію придворного композитора" в Кремлі. Максим твердить, що батько ненавидів цілою душею сталінський режим, і композитора часто гостро критикували совєтські органи влади за „ухили" партійної лінії. В 1948 році ЦК компартії гостро осудив Шостаковіча, Прокоф'єва, Хачатуріяна й інших композиторів за їхній „формалізм" і „антидемократичні" тенденції в музиці, „чужі совєтському народу і його мистецькому смаку..."

Модерні тоталітаристи звичайно добачуються у музиці певних небезпечних символів і таємного значення музики — пише автор, Комуністичний Китай, наприклад, теж довший час не допускав у свою країну музики західніх композиторів, включно з Бетговеном; нацистична Німеччина забороняла музику жидівських і цілого ряду відомих клясиків-музиків, в яких Гітлер добачував загрозу для своєї расистської ідеології.

Не-українцям, як і цьому авторові статті, виглядає прямо безглуздим нищення сліпців — українських лірників і бандуристів, одначе для нас, що знаємо значення української народної музики, зрозумілі причини цього нечуваного, дикого злочину Москви: ці сліпі — українські лірники і кобзарі — були носіями української історичної традиції. Їхні пісні-думи, їхня усна словесність — це була жива історія України, історія, якої Москва боїться.

І нехай мовчать ті, що кажуть, що не тільки українці, але й росіяни „так само страждали" під совєтським ярмом... На підставі ось хоч би цих споминів покійного Шостаковіча відразу видно, яке тяжке і гірше становище під московсько-комуністичною окупацією якраз для українців. Всім іншим доводилося і доводиться страждати від політично-економічного гніту, нам же завжди доводилося і доводиться терпіти подвійний гніт — політично-економічний і національний! Бо хоч Шостаковіча і інших російських культуротворців картали й осуджували партійні органи, але їх не мордували в злочинний спосіб так, як комуністи це вчинили з українськими сліпими кобзарями і лірниками.

Дух України в тій музиці — небезпечний для російської імперіялістичної ідеології, бож ця музика і дух її були і є далі носієм ідеї вільної України, а вільної думки і вільного слова — їм ніколи не розстріляти.

„БУДЬТЕ ВІРНІ БОГОВІ І УКРАЇНІ"

(Проповідь Митрополита Степана Сулика на 35-му здвизі СУМ-А в Елленвілі)

Моє серце радіє, коли бачу перед собою так багато нашої молоді, яка дорога моєму серцю, бо вона є надією і запорукою життя нашого народу на поселеннях. Радість життя, що промінює з юних облич, скріпляє нас усіх і додає нам охоти й сил до дальшого життєвого змагу.

Вітаю вас усіх з цілого серця, а зокрема вас, дорогі сумівці.

Дякую вашому Проводові, що запросив мене і дав мені нагоду вас відвідати та познайомитися з вами.

Ваше дочасне і вічне щастя є моєю журбою, бо я ваш митрополит, ваш духовний батько, якому повірено пастирську опіку над вами. Тому дозвольте, що при цій моїй першій зустрічі, я поділюся з вами Божим словом, що його ви чули в нинішньому святому Євангелію.

„Учителю! Що доброго маю чинити, щоб мати життя вічне?" — питав Ісуса багатий юнак. А був він дуже багатий. Він мав великі достатки. Але всі ці розкоші життя, що їх приносить багатство, не вдоволяли душі молодця. Чогось йому бракувало до повного щастя. Земні скарби, розкоші й вигоди не могли задоволити й загасити спрагу душі, що бажала речей шляхетніших, вищих, непроминаючих.

Відповіді на своє питання багатий юнак не знайшов ні між своїми приятелями, ні між ученими книжниками й фарисеями. То ж він іде до джерела всієї мудрости й сили, йде до самого Христа-Бога.

Наука Христа Спасителя все жива і актуальна. І так, цей багатий юнак і його проблема, „Що доброго робити, щоб мати життя вічне?" є і сьогодні актуальна. В особі того юнака не один з нас може пізнати самого себе і свої пекучі проблеми життя, які непокоять його душу.

Подібними до цього юнака є й багато нашої молоді.

Жертвенною працею і дбайливим піклуванням добрих батьків, більшість нашої молоді має матеріяльні блага, має все чого лише забажає. Має вона і можливість осягнути високу освіту, нагоду навчатися у найкращих школах, має свої рідні церкви, свої клюби, молодечі організації, добрих виховників. Здається, що наша молодь має все потрібне, щоб вирости на повновартісних членів свого народу, на відданих, ідейних і свідомих працівників на церковній і народній ниві.

Наче той багатий євангельський юнак, наша молодь дуже часто не знаходить спокою, вдоволення і щастя душі. Чогось її ще бракує до повного щастя, повного вдоволення своєї безсмертної душі. Буває, що не знаходить вона того вдоволення ні у своїй родині, ні у своєму довкіллі, ні у своїх молодечих організаціях, Скільки наших добре освічених, молодих людей з добрих, патріотичних родин, покінчивши високі школи, одружуються з чужинцями й покидають усе, що своє-рідне. Про цю важливу проблему нашого „бути-чи-не-бути" турбуються вже довгий час провідні люди. Про цю проблему написано вже багато статтей і книжок. Але вдоволяючої відповіді ні задовільної розв'язки й досі не знайдено.

До кого ж нам звернутися? Звернімося до Христа-Спасителя. Спитаймо Його: „Учителю! Що доброго маємо чинити, щоб мати життя, щоб жити, як окремішня родина, окремішня нація, нарід Божих дітей посеред інших народів? Що доброго маємо чинити тут на поселеннях, щоб вдержати нашу молодь при нашій Церкві, при наших установах, наших громадах, щоб зберегти українську родину, українську субстанцію, мову, культуру, традицію? Щоб жити, мати життя, а не загинути?

Відповідь Христа багатому молодцеві була: „Як хочеш увійти в життя, додержуй заповіді". На питання — „які?" — Христос вираховує йому ці заповіді, що стосуються до співжиття з ближнім: „Не вбивай, не чини перелюбу, не свідкуй криво, поважай батька-матір," а накінець подає найважливішу з усіх, на котрій стоять пророки і закон: „Люби ближнього свого, як себе самого" (Мат. 19, 18-19).

„Ісус Христос учора й сьогодні — Той самий навіки". (Євр. 13,8), дасть нам ту саму відповідь, що дав багатому юнакові. „Зберігайте заповіді!", а Я ходитиму серед вас і буду вашим Богом, а ви будете Моїм народом" (Лев. 26,12). „Коли хто Мене любить, то й слово Моє берегтиме" (Ів. 14,23); „В любові Моїй перебуватимете, коли заповіді Мої будете зберігати" (15,10). „Люби ближнього свого, як себе самого".

Усе бо навчання Христа, вся Його божественна Євангелія побудована на цій заповіді. То ж пригляньмося їй ближче.

Перед своїм відходом з цього світу, перед самими страстями, даючи неначе останній заповіт, Христос заявив: „Дітоньки, ще трохи Я з вами... Нову заповідь даю вам, щоб ви любили один одного! Як Я полюбив вас, так любіте один одного! З того всі спізнають, що ви Мої учні, коли любов взаємну будете мати". (Ів.13, 33-35)

Звернім увагу ось на ці слова: „Як Я полюбив вас, так і любіте і ви один

(Закінчення на стор. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

„Бібліотекар"

Не можна б того сказати, щоб наші земляки на поселеннях не йшли з духом часу, щоб належали, так би мовити, до відсталого елементу, щоб усякі модерні-штудерні досягнення, або так звані чуда техніки, були їм чужі байдужі. Скажу, хоч би, для прикладу про друга Олексу, що недавно влаштував був свого роду культурну імпрезу, родинно-товариського характеру: запросив приятелів, сусідів, на відкриття домашньої бібліотеки.

Дуже оригінальна штука, оця моя бібліотека! — запевняв мене в телефонічній розмові. — Ти ще напевно такої не бачив! Приходь — подивишся.

Бібліотека виглядала справді оригінально, хоч би самою своєю конструкцією, або кшталтом, як тепер пишуть деякі товариші пера, що йдуть з духом часу і мови... Шафа-не-шафа, двері-не-двері, комода-не-комода, автоматизована така біда, вся на ґудзиках, або кнопках, — як писав покійний колеґа за фахом, Остап Вишня.

Потиснув друг Олекса перший ґудзик, аж тут розкривається праве крильце бібліотеки, а там, уявіть собі, гай-фай, стірео, перескринки з платівками, всякі-там музичні касети, тасьми тощо. Потиснув другий ґудзик, відкривається ліве крильце, а там, уявіть собі, різного сорту скачі, коньяки, водки, джіни, лікери — істинна вам, як колись казали, пропінація!

— Але то ще нічого! — лукаво підморгнув бровою друг-бібліотекар. Потиснув третій ґудзичок, і що ви скажете: з бібліотечки висувається чорне слонятко з пластмаси, піваршина заввишки, граціозно ворушить трубою, а з труби дзюрчить шляхетний трунок, просто до чарок! Мертве, холодне скло оживає, грає кольорами, автоматично наповнюється благородним змістом.

І саме в той час, коли бібліотека запрацювала повним ходом, на радість господарям, на потіху численно зібраним гостям, як тут, уявіть собі, дідочок в пенсне, професорина старої дати й крайового шліфу, піднімає ручку в справі формальній і питає господаря дому:

— А дозвольте ласкаво спитати вас, в котрому відділі нашої бібліотеки знаходяться книжки?...

— Книжки? — безмежно здивувались господарі.

— Книжки? — трохи не з острахом, ахнули з дива гості.

Усім присутнім стало чудно та й дивно, а то й майже неприємно, що людина з високою освітою і товариською огладою, ставить в культурній кумпанії таке непристойне питання, псує гарну атмосферу.

Ситуацію врятувала господиня зручно натиснувши бедром четвертий ґудзик і пустивши в рух музичний департамент бібліотеки, після чого наступили танці.

Ікер

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Український фестиваль у Філядельфії

Цей фестиваль музики, пісні й танку, що відбувся в п'ятницю, 21 серпня ц. р. в Робін Гуд — Іст присвячено корифеєві української сцени Йосифові Гірнякові.

Фестивальному комітетові слід дати признання за ідею присвячувати такі фестивалі визначним постаттям української культури.

Цей відгук буде тільки приторком об кожну точку програми з уваги на її деяке перевантаження.

Першою точкою програми фестивалю був виступ ансамблю „Волошки", тож почнімо від „Волошок".

Із восьми танків (чи бува не забагато), які виконав цей ансамбль найбільше припали до вподоби „Повзунець" (хореографія П. Тарас) і фінальний „Гопак".

„Повзунець", як сама назва танцювального руху, так і техніка його виконання свідчать про те, що він утворений на основі того повзунка, яким безстрашні воїни-козаки непомітно для ворога підповзували на таку віддаль, щоб яструбом накинутися на ворога. До речі в українській народній хореографії існує танцювальний рух під назвою „яструб", який певною мірою відображає цей військовий маневр.

У „Гопаку" використано широкі стрибки, присядки та всілякі сольові пописи, при яких решту ансамблю розташовано скосом, а не за трафаретом фронтально. Мелодія гопака звучала радісно та навперемін мужньо, героїчно, запально головним чином у місцях, де вплетено пісню. Ансамбль полонив глядачів динамікою, пластичністю та сценічною чарівністю.

В основі танцювальних рухів лежать одні й ті ж елементи — ритм, пластика й міміка. Згадуючи міміку, обличчя танцюриста, що передає в даний момент душевне пережиття, замінює слово автора, і глядач через те легко розуміє сюжет балетної картини. У композиційній структурі поодиноких танків помітні добре подумані фігури (за вийнятком танцювання на голові), які в загальній сумі

(Закінчення на стор. 4)

Ілля Каменецький

НА ЗАХИСТ ВОЛОДИМИРА ПОЛОВЧАКА

Комісія у справах неповнолітніх у своїй діяльности керується Положенням комісії у справах неповнолітніх, яке затверджене Указом Президії Верховної Ради РСФСР з 3-го червня 1967 року.

Завдання комісії — розгляд справ про правопорушення неповнолітніх і здійснення контролі за умовами утримування неповнолітніх в установах Міністерства Внутрішніх справ і в спеціяльних перевиховних установах. (Стаття I Положення).

Комісії у справах неповнолітніх приймають постанови, віднесені до їхньої компетенції, що обов'язкові для державних установ, підприємств, суспільних організацій, службових осіб і громадян, які зобов'язані в строк двох тижнів повідомити комісію про заходи, прийняті для виконання постанови комісії. (ст. 7 Положення).

На комісію в справі неповнолітніх покладається розгляд справ підлітків, які здійснені були у віці до 14 років, розгляд суспільно-небезпечних дій, або інших антисовєтських переступів (ст. 17 Положення).

У випадках, передбачених статтею 17 Положення, комісії у справах неповнолітніх можуть застосувати різні засоби впливу на підлітка, в тому числі — скерувати неповнолітнього в спеціяльні лікувально-виховні установи, а також примістити в спеціяльно-перевиховні установи.

Неповнолітній у віці 11 років до 14-ти може бути скерований у спеціяльну школу.

Скерування неповнолітніх у спеціяльну учбово-виховну установу, в лікувально-перевиховну установу може здійснити комісія без згоди батьків чи осіб, що їх заступають (ст. 19 положення).

Неповнолітні перебувають у спеціяльних учбово-виховних установах до їхнього виправлення, але не більше як три роки. Тим часом, коли скерування звільненого з колонії до попереднього місця проживання є недоцільним з виховавчих міркувань, його приміщування здійснює комісія за місцем розташування комісії (ст. 27. Положення).

2. При розгляді справ неповнолітніх у громадському судівництві законодавець вважає необхідним **головним чином враховувати „інтереси дітей"** (підкреслення — І. К.).

Як же треба розуміти „інтереси дітей" згідно зі совєтським законодавством?

Уся система виховання і освіти дітей в СССР прикликана для того, щоб виробити в підростаючого покоління відданість соціялістичній батьківщині, комуністичне відношення до праці і готувати їх до активної участи в будівництві комуністичного суспільства (стаття I Кодексу про шлюб і родину — КОБИС — РСФСР), і основана на нормах морального кодексу будівника комуністичного суспільства, зформульованих у програмі КПСС". Закон визначає умови, при яких виховання в родині сполучається з суспільно-політичним вихованням у школі, піонерській організації комсомолі, тим самим забезпечується „щасливе дитинство кожній дитині". Всі державні й суспільні органи, службові особи повинні керуватися тільки цим положенням при розгляді питань у справах неповнолітніх (ст. 8-10 Коментарій до Кодексу про шлюб і родину в РСФСР, видання 1971 року, Москва). Судова практика виробила цілий ряд керівних вказівок.

Закон вказує, що „Батьки повинні виховувати своїх дітей у дусі морального кодексу будівників комунізму... Батьківські права не можуть здійснюватися в протиставленні до інтересів дітей" (ст. 52 КОБИС РСФСР).

Отже, „...Під інтересами дітей слід розуміти інтереси їхнього вірного виховування, відповідного до тих загальних цілей, які стоять перед справою виховання в нашій країні взагалі.

Здійснювання батьківських прав всупереч інтересам дітей може потягати за собою позбавлення батьківських прав" (стр. 92 Коментарій до ст. 52 КОБИС РСФСР).

Цілком очевидно, що батьки Володимира Половчака не виконали своїх зобов'язань по вихованню дитини" в комуністичному дусі і відданості соціялістичній батьківщині". Совєтське законодавство передбачає в подібних випадках — позбавлення батьківських прав.

Справи про позбавлення батьківських прав розглядаються по заяві державних або суспільних організацій, а також за позовом прокурора (ст. 59 КОБИС РСФСР).

„Батьки, що їх позбавлено батьківських прав, гублять всі права, які базуються на факті споріднення з дитиною, по відношенні якої вони були позбавлені батьківських прав". (ст. 60 КОБИС РСФСР). Закон передбачає також відібрання дитини без позбавлення батьківських прав і передачу її на піклування органів опіки і піклування, виходячи з „інтересів дитини" (ст. 64

(Закінчення на стор. 3)

Слава Дрималик-Шевчик

ХАТА НА ПРОДАЖ...

I

Вони купили хату восені; ще літо верталося кількома гарячозолотими днями, але білявий туман на ранній луці був уже зовсім осінній, а на холодному, вечірньому небі летіли темними хрестами розсипані пташині ключі. І такою осінньою порою, шість років пізніше, вони вкінці рішили поставити біля дороги жовту таблицю із написом „фор сейл". Добре, що чорні букви були видні лиш від дороги, потойбіч зеленої магнолії і трьох срібносивих смерек, і дивлячись із хати, можна було зовсім добре подумати, що нічого не поставлено, що ніякого напису немає.

„Але, — як це властиво сталося? — думала Муха сперта об дерев'яне поруччя. Давно, кликали її — Мушкою, в життєвій школі — Марія, аж вкінці, коли її ім'я уже не було таке важливе, залишилася — Мухою..

„Хто остаточно сказав рішальне слово — Чия була вина? — роздумувала вона далі. — Бо — ані Романа, хоч часто і безуспішно переконував себе і усіх, що треба продати, бо така фінансова ситуація... Ані діти... Які там діти, — гнівно заперечила. — Дивилися на неї із майже шестистопових висот, радили — як уміти жити, і, дивно, згідним унісоном заявляли: 'Хати не продаємо!' А вже зовсім неможливе було, щоб вона сказала це сама, для якої перша — власна хата... і рожа дбайливо довезена у відрі з далекого міста, і ця дещо крива сосонка, що пнялася вже угору, а — ще розчімхана плакуча верба на краю ліска і вечірній приплив далекої води...

„Очевидно! Як можна було не додуматися? Ясне, — що усьому завинила — вода, — розмірковувала далі Муха. — Не тамта, прозорогладка, розгойдана білими верхами у вітряні дні і мінлива іскристим льодом морозних ранків. Ця — була бруднотемна, кружляла каламутними вихилясами довкола безпомічної помпи, гнівно булькотіла, і поволі але постійно повзла угору по мокрих пивничних стінах".

Муха ще тепер бачить виразно: пляшки Кока-колі весело підіймалися і падали вниз мов у кругольних змаганнях („Мамо — завтра напевно віднесемо до крамниці") олійний „ляндшафт", залишка по попереднім власнику, самостійно брав напрям на мітлу біля пральки, а намокла коробка з прикрасами на ялинку ледве доплuвала пристані сходів, залишаючи позаду золоті святкові кулі. Очевидно, — що рятункова акція була негайна і ділова:

— Гелло? Містер Гербах? — це лікар від помпи.

— Є-а-аг, — позіхаючи, — „вгатс де меттер?" Що-о-о..? Знову? Адже ж я щойно недавно був і...

Муха не здавалася. — Раджер! — в розпуці вона завжди кликала його по імені, — вода заливає пивницю — емерздженсі!"

— Тепер всюди емердженсі, бо — зливи. Як високо вода? А, помпа працює? — почувся флегматичний невдоволений молодий голос. „І чому якраз тепер мусів витинати свій жовчевий мішочок старий, розумний Гербах, а не його товстобрюхий син" — домагалася справедливости Мушина совість.

— Окей, окей, вже приїду! Коли? — в тиші телефонної слухавки дзябонів пискливий жіночий голос.

— Приблизно за годину!

І приїхав. За чотири довгих мокрих годин, але — був! Вдягнений у високі ґумові чоботи, побрив у булькітливу глибінь, викинув на соняшну траву липку, зубчасту потвору, розклав її на чотири менші і коротко сказав: — Треба нові „партс"! Але воно біда, бо помпа — мідяна, а „партс" тепер роблять лише пластикові...

То як буде? — в уяві сорок днів біблійного потопу...

— Треба купити нову! І що з того, що ця помпа купована тамтого року, як нема „партс"? — логічно нетерпеливився.

— Коли буде нова?

— Коли пришлють. На тепер, я цю „пофіксував", як не буде дощу — видержить...— Про другу альтернативу Муха вже не питала, бож боялася, що її власна голова розкладеться на чотири — менші і не буде кому „пофіксувати".

Літо на жаль, було мрячнодощове. Коли ранком на верхіттях дерев спиналася синь погідного неба, то уже день був дарований, треба було цупко ловити спішні години, не втратити нічого з його блакитної повноти. Бо ледь тіниста поляна нагрілася гарячою тишею полудня, як уже позаду хати сіявся крізь ґранатову гущавину дубів чисторожевий захід, а над смереками при вході темніло північне небо. Але такі дні траплялися нечасто, зате довгі ряди хмарних, зовсім не літніх буднів уперто пливли над хатою і щорах частіше шуміли густою дощовою зливою.

„Зовсім так, якби усе змовилося," — безпомічно журилася Муха. Пивнична помпа виразно приязнилася із мокрим, діравим дахом біля входу, каламутне озеро підходило на зелені травники подвір'я, в замовклій нічній тиші гостро стукали водяні каплі, ворожа сила вперто і послідовно йшла до своєї цілі. І дійшла. Тому тепер Муха стояла біля дверей і ждала на якусь пані Спенсер, вірніше, на цю пані Спенсер, що уже майже купила хату. Часу було небагато, і хоча вона ніяк не дозволяла собі на люксус саможалування і не дивилася на жовту таблицю, все ж таки непрошені думки самовільно втискалися крізь щілини її пам'яті:

„Треба було порадитись когось перед закупівлею хати! А то, раз-два і купили, адже ж у вас практики зовсім нема!

— дорікав бистроокий власник мотелю, колишній аспірант фризієрського заведення на добромильському 'тракті'.

„Чому ж ви не придбали будинку із двома 'флетами' у місті? Льокатори сплачували б хату, і — без ніякого клопоту" — бідкалася приязна пані Філя.

І ще десь із давної давнини, пахучої інститутським городом, наплили розумні слова сивого директора: „Якщо учениця не 'опанує' латини — не здасть матури, то буде мусіти відкрити собі... 'ґрайзлерню'!" Чим саме була оця „ґрайзлерня", що віяла грозою, гіршою від кари „піти до шевця", Муха ніколи не довідалася, але якраз тепер, по роках, здається їй, що може...якби не опанувала латини... якби відкрила собі оцю „ґрайзлерню", може не стояла б тут за жовтою таблицею... якби. „Досить", -розгнівалася на гру в „якби"...тепер запізно, добрих сорок років запізно! Краще вдягнутися у ролю власниці хати, яка хоче (неправда!) її продати.

(Продовження буде)

„Будьте вірні...“

(Продовження зі стор. 2)

одного!". А як полюбив нас Христос? Відповідь на це питання знаємо всі. Але послухаймо відповіді на це питання святого Івана Євангелиста: Христос „полюбивши своїх, що були у світі, полюбив їх до кінця" (13,1). Він полюбив нас так, „що видав себе за нас" (Гал. 2,20). Сам Христос пояснює свою любов до нас ось так: „Як Мене Отець полюбив, так Я вас полюбив... Це Моя заповідь, щоб ви любили один одного, як Я вас полюбив. Ніхто не спроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає" (Ів. 15, 9-13).

„Як Мене Отець полюбив, так Я вас полюбив," каже Христос. А якою безконечною у людському розумові незбагненною любов'ю полюбив Бог Отець свого Єдинородного Сина? Святий Іван Хреститель засвідчив: „Любить Отець Сина й все дав Йому до рук" (Ів. 3,35). Так, отже, тою самою любов'ю, якою Бог Отець полюбив Сина, Син полюбив світ, людей — полюбив людство і про це Він сам каже: „Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життям вічним" (Ів. 3,16).

Любов ближнього, як самого себе, є тою необхідною передумовою без якої не можемо бути Христовими учнями, не можемо бути християнами, бо тільки „з того усі спізнають, що ви Мої учні, коли любов взаємну будете мати".

Любов — це найбільш динамічна й рушійна сила людини. Вона є цією енергією, що зрушує і унапрямлює всі дії людини. Правдива любов здібна і до найбільше героїчної самопожертви, щоб лиш осягнути мету свого вподобання. Не диво, що Христос Бог приписує таку немов терпку і гірку „медицину", як лік на брак любови у багатого юнака: „Якщо хочеш бути досконалим, піди, продай, що маєш, дай бідним, і будеш мати скарб на небі; потім приходь і йди за Мною" (Мат. 19,21).

Живемо у зматеріялізованому світі і, можливо, всі ми стали надто великими любителями вигод. Тому так трудно інколи здобутися на чисту, жертвенну любов Бога і ближнього. „Турботи цього світу й омана багатства заглушують (Боже) слово" (Мат. 13,22), й гасять вогонь любови в наших серцях. Тому йдемо шляхом найменшого опору. Не хочемо бути досконалими, святими, як досконалим є наш Отець небесний (Мат. 5,48). Це, мовляв, для священиків і монахів, а не для нас звичайних мирян. І так задовільняємося зберіганням лише деяких заповідей, тоді, коли нам це вигідно. Не раз нашим нижчим почуванням і нахилам даємо вільність і тоді з цього зроджується кукіль, що його посіяв лукавий: сварні, роздори, ненависть, гнів, жадоба пімсти, перелюб, самолюбство, братоненависництво, розводи... А все це тому, бо забракло любови Бога і ближнього. А де нема любови — там немає Бога, нема Його благословення, Його ласки, Його помочі.

Надхненний Святим Духом святий Апостол Павло каже: „Якби я говорив мовами людськими й ангельськими, але не мав любови, я був би немов мідь бреняча або кимвал звучний. Якби я мав дар пророцтва і віддав усі тайни й усе знання, і якби я мав усю віру, щоб і гори переставляти, але не мав любови, я був би — ніщо. І якби я роздав бідним усе, що маю,... але не мав любови, то я не мав би жадної користи" (1Кор.13,1 3).

І дійсно „легше верблюдові пройти через вушко в голці, ніж багатому ввійти у Боже Царство" (Мат. 19,24). Легше верблюдові пройти через вушко в голці, ніж без любови до Бога і ближнього ввійти в Боже Царство.

Ніякі людські ідеології, продумані й найкращими вченими, ніякі слова хоч би у найкращій формі, не збережуть нас, не виховають повновартісних громадян, не збережуть нашої молоді, не збережуть наших родин, коли в їх душах не буде покладена наука Христа, коли їхні серця не горітимуть святою любов'ю Бога і ближнього.

Даремні наші змагання до єдности народу, даремно співаємо „Боже нам єдність подай"; даремні наші змагання визволити Україну, коли не буде між нами любови, бо тоді не буде між нами Бога, не буде Його ласки, Його помочі, Його благословення.

Без Бога і Його любови будемо, немов мідь бреняча, або кимвал звучний. Без Бога будемо блукати, поборювати самих себе, зазнавати гірких невдач і не осягнемо нашої святої мети.

„Почувши учні слова Христа сказані до юнака, здивувалися вельми й запитали: „Хто ж тоді може бути спасенний? " Ісус глянув на них пильно й мовив: „У людей це неможливо, Богові — все можливо" (Мат. 19, 25-26). Якщо будемо покладатися лише на власні сили, без Божої помочі то не знайдемо розв'язки наших особистих, ані національних проблем. Коли ж. однак, звернемося до Бога зі сильною, живою вірою і серцем сповненим любови Бога і ближнього — Господь тоді допоможе нам у всіх наших турботах, в усіх наших потребах, бо „Богові — все можливо", бо він Всемогутній і вселаскавий наш небесний Отець. „Бог — то любов" (Ів. 4,8) Він напоминає нас: „Оберніться до мене і спасетеся...бо Я Бог, і іншого немає" (Ісая 45,22).

То ж, за словами святого Івана Богослова: „Любім, любім один одного, бо любов від Бога, і кожен, хто любить, народився від Бога і знає Бога" (1 Ів. 4,7). Коли так полюбимо Бога і ближнього, тоді прийде справжнє відродження, віднова народу в Бозі. Тоді зникнуть чвари й непорозуміння. Один одному буде братом і приятелем у з'єднаній спільноті Божого народу. Тоді виховаємо нашу молодь на дорогоцінний скарб народу. Тоді прийде світле майбутнє, Боже благословення, розквіт Церкви й народу. Тоді наша молодь не покидатиме наших рядів, а зостанеться вірними нащадками свого народу. Тоді не бракуватиме покликань до духовного стану, ні робітників на народній ниві.

То ж мої дорогі, „Возлюбім друг друга, щоб однодумно визнавати Отця, і Сина, і Святого Духа".

„Обніміте, брати мої, найменшого брата, нехай мати усміхнеться заплакана мати", — каже поет Шевченко.

Нехай мої думи, мої слова, сповнені почуттям любови до вас і турботою за долю Церкви й народу, дійдуть до вас усіх, учасників цього зібрання, щоб ви повернулися до своїх домів, своїх зайнять, сповнені тією втіхою і тим спокоєм, що походить від Бога любови.

Будьте вірні Богові і Його святій Церкві, а Бог скоротить терпіння нашого народу, прийме кров наших мучеників і простить нам наші провини. „Я вірю в силу духа й день воскресний твого повстання" — каже наш поет. Я вірю, що Пресвята Богородиця, цариця України, що під її покров наш князь Ярослав віддав наш нарід, наш рідний край, зітре голову змії, а тоді прийде Божий мир і воля народу.

Моїми щирими почуваннями й серцем сповненим любови до вас, мої любі брати й сестри у Христі Господі, бажаю вам Божого благословення.

Усіх вас і ваші родини благословляю. Нехай Божий мир запанує у ваших серцях, ваших почуваннях, нехай Божа любов об'єднує вас усіх, цілий наш нарід.

Благословення Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога Отця, і причастя Святого Духа нехай буде з вами завжди.

Нова ділянка наукових студій УВУ

Мюнхен. (С.Н.). — Якщо малярські виставки приєднали для УВУ визначних німецьких меценатів, то українське кіномистецтво притягнуло в середу, 12-го серпня ц.р., до залі „Дойчес Музеум" понад 200 глядачів, переважно молоді.

Один із членів проводу Фундації УВУ в ЗСА д-р Ярослав Моцюк привіз зі собою з Америки чотири українські фільми Ярослава Новицького. Цей (один із перших) український кінопродуцент і режисер, дістав першу нагороду на кінофестивалі у Ню Йорку 1971 року за „Вівці в дереві" (про дереворити Гніздовського) та дальші відзначення за скульптуру Молодожанина й навіть за китайський фільм про Кунг-фу у новій версії, не згадуючи про його культурні фільми для Міннесотського університету.

Привезені д-ром Я. Моцюком фільми Новицького були трохи іншого напрямку, бо відображували культурні події з життя українців ЗСА й Канади, як, наприклад фільм із поставлення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні, фільм про життя перших поселенців та їхнє загосподарювання Канади при збереженні українських традицій, чи фільм про церкву-пам'ятник у Бавнд Бруку з її православними особливостями (зокрема цікава барокко ва архітектура самої церкви та пам'ятники на могилах визначних українців роботи наших мистців-скульпторів).

Останній і найкращий фільм показав спосіб писання писанок та чудові зразки українських писанок із різних околиць та з різними мотивами. Цей фільм українці у Франції могли оглядати у французькому телебаченні на наш Великдень у квітні ц.р. і він дуже подобався французам.

Хоч показ цих чотирьох фільмів тривав дві і пів години, вдячні глядачі дивилися б ще й на інші, якби їх їм хто був показав. Вони з вдячністю оплескали фільми д-ра Я. Моцюка, що напочатку пояснив походження цих фільмів і, врешті, 60-річчя УВУ, завдяки якому висвітлено ці українські фільми у кінотеатрі Німецького Музею. 14-го серпня доповнив д-р Я. Моцюк свій фільмовий показ цінною доповіддю-нарисом розвитку українського фільмового мистецтва. Кінопоказ належав до тих імпрез УВУ, які зацікавили найбільшу кількість публіки.

З уваги на постійний зріст коштів друку, а зокрема в останніх часах на підвищення поштових оплат, Видавництво „Свобода" змушене зменшити число ґратісових газет.

На захист...

(Продовження зі стор. 2-ої)

КОБИС РСФСР), і якщо батьки не в стані бути „гідними виховниками своєї дитини".

Заяву про відібрання дітей може скерувати в суд державна або громадська організація, опікун дитини, прокурор.

Батьки мають право вимагати повороту дитини від будь-якої особи. При розгляді цих вимог суд має право відмовити задовольнити позов батьків, якщо суд прийде до висновку, що передача батькам дитини не відповідає її інтересам (ст. 58 КОБИС РСФСР).

Як вказує законодавець, батьки мають переважаюче право перед іншими особами на виховання своїх дітей, одначе, з цього не випливає, що зголошена батьками вимога повороту їх дитини у всіх без винятку випадках підлягає беззастережному задоволенню.

„Якщо спір за виховання дітей іде поміж батьками й іншими особами, батьки мають право переваги на виховання своїх дітей. Вимога батьків може бути відхилена, коли передача їх дитини може некорисно відбитися на дитині або потягти за собою значне погіршення її життя і виховання" (Постанова Пленуму Верховного суду РСФСР з серпня 1963 року).

У цій же постанові вказано на конечність при подібних спорах ретельно виясняти моральне обличчя батьків. Суд обов'язаний через органи опіки виявити бажання дитини, якщо за своїм віком і розвитком дитина є в стані таке бажання виявити, і що при винесенні рішення суд повинен враховувати цю обставину.

Справедливо вказано в совєтському законі, що „...Дитина — це людська особистість з усіма неповторними особливостями, не рахуватися з якими не можна. Іноді вилучення дитини з родини, в якій вона опинилася в силу таких чи інших обставин, навіть не пов'язаних з провиною батьків, може настільки її тяжко травмувати, так несприятливо відбитися на її дальшому вихованні, що вимогу батьків необхідно відхилити". (Коментарій до ст. 58 КОБИС РСФСР).

Аналогічні законодавчі акти з кримінального і громадянського права у відношенні неповнолітніх є наявні і діють у всіх республіках Совєтського Союзу.

Володимир Половчак за своїм віком і розвитком є в стані висловити своє бажання. Його бажання — залишитися в ЗСА, і не рахуватися з цим не можна.

Примусове повернення Володимира батькам може закінчитися ще однією людською трагедією життя і майбутнє Володимира в руках американського правосуддя!

Владика Стефан Сулик...

(Закінчення зі стор. 1)

танцювальний гурток „Дунай" з Рочестеру, керівник Богдан Лико, танцювальний ансамбль ОСУМ-А з Пассейку і великий хор вишкільного табору у числі май же сто учасників під керівництвом проф. Романа Левицького.

Мистецькою програмою проводив Корнель Василик культурно- освітній референт КУ СУМ-А, голова нюйоркського Осередку, відомий суспільно-громадський діяч. Він дуже вдало пов'язував мистецькі точки, даючи при тому свої влучні пояснення до виконуваних точок.

Цього дня вечором відбулась знову товариська забава з танцями у великій залі і під відкритим небом на окремо збудованій площадці. Грали дві оркестри: „Іскра" і „Вечірній дзвін" з Монтреалю.

Неділю, 6-го вересня, треба зарахувати до особливих днів в житті Спілки, бо це чи не вперше за цілий час існування оселі СУМ-А, сумівську молодь і тисячі зібраних учасників Здвигу відвідав Митрополит УКЦеркви в ЗСА Стефан Сулик, який в сослуженні оо. Богдана Скаскова, капеляна сумівської молоді католицького віровизнання, і Йосифа Лукасевича відправив Архиєрейську Службу Божу на головній трибуні під пам'ятником героям, виголосив знаменну, поучаючу і зворушливу проповідь до зібраної молоді і старших і був учасником закриття вишкільного табору та промовив до зібраних вишкільників, пояснюючи питання, чому вони є українцями і чому повинні ними залишитися, щоб сповнити волю Божу і бути вірними сумівському гаслові „Будь вірний Богові і Україні".

Ще перед Службою Божою сумівці уставились шпаліром по обидвох боках дороги. Вгорі видній напис: „Вітайте Владико!" Серед учасників, а головно серед команди і членів Крайової Управи, помітний рух. Авто Владики Стефана в'їжджає у браму оселі. Владика у білій камелавці підходить до почоту; його вітають двоє сумівців — Тарас Гнатишин і Марта Колінська — квітами і хлібом та сіллю; здалеку чути маршові мелодії духової оркестри, а з просторого табору вимаршовують колонами сотні уніформованої молоді на головну площу до участи в Богослуженні. Вміжчасі Владика, вже в ризах і митрі і сам маршує поміж колонами і почотом членів КУ СУМ-А до головного польового вівтаря під пам'ятником Героям. Ціла простора площа сяє організаційними, осередковими, відділовими і таборовими прапорами. Спереду стоять двома лавами члени Центральної і Крайової Управ, команда Здвигу, інструктори на вишкільному таборі. Отець Б. Скасків привітав Митрополита Стефана в імені єпископа Василя Лостена, від себе і всіх зібраних на цій урочистості, кажучи, що усі тут зібрані невимовно радіють „не тільки самими відвідинами, але також тим, що Боже Провидіння призначило саме Вас, Високопреосвященний Владико, на це відповідальне становище у нашій Помісній Українській Католицькій Церкві в критичних часах для нашої Церкви і народу — в часах посиленого наступу комуно-московського імперіялізму на світ волі, світ свободи". Отець Скасків побажав з черги Владиці Стефанові багато Божих ласк так дуже потрібних для сповнення його преважливої місії.

Службу Божу в православному обряді відправив довголітній капелян СУМ-А о. митрат Іван Ткачук у православній каплиці, закликаючи вірних до молитов за українську терплячу Церкву і нарід.

Дещо у програмі перешкодив дрібний дощ, але навислі над оселею чорні хмари, немов на замовлення, розступились і тоді осередки і відділи мали змогу переформувати свої колони та приготовити їх до великої дефіляди перед Митрополитом Стефаном, священиками, членами Центральної і Крайової управ та представниками центральних організацій. В повітрі знову пролунали маршові мелодії духової оркестри, а понад 30 представників зайняли свої місця на головній трибуні. Формально маніфестаційну частину відкрив командант Здвигу М. Футала, а бунчужний Роман Мигаль перевів вже звичну церемонію піднесення прапорів, звітування тощо. Головне святочне слово виголосив голова Крайової Управи СУМ-А д-р А. Лозинський, торкаючись за чергою усіх чотирьох дат, які Здвиг відзначував, головно Акту 30-го червня. Усні привітання і привітання для Владики-Митрополита склали: голова ЦУ СУМ мгр Євген Гановський, пор. Лев Футала від ОУВФронту, д-р Михайло Снігурович, віцепрезидент УККА Ігор Сохан від Крайової Ради Пласту і конгресмен Бенджемін Ґілман, якого присутнім представив Ігор Зварич. Інші представники, з уваги на погоду, були представлені на перекусці, якою гостив почесних гостей Заряд оселі СУМ-А під керівництвом Володимира Костика і Івана Вівчара. Анна Вох відчитала писемні привіти від Блаженнішого Патріярха Йосифа, голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, а писарка команди Здвигу Марійка Барна-Гаргай відчитала список осередків і опісля список представників організацій.

В дефіляді брали участь такі Осередки: Ню Йорк, Асторія, Бостон, Гартфорд, Ню Гейвен, Джерзі Ситі, Йонкерс, Пассейк, Ірвінгтон, Рочестер, Баффало, Сиракюзи, Трентон, Філядельфія і Ютика.

Були відчитані також писемні привітання, які наспіли від: вже згаданого Патріярха Йосифа Сліпого, Преосвященнішого Митрополита Мстислава, голови Української Православної Церкви в ЗСА, Митрополита УКЦеркви Стефана Сулика, Владик Василя Лостена, Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ, Проводу ОУН за підписом Я. Стецька, Світового Українського Визвольного Фронту, ЦУ СУМ, Централі УККА, ГУ ОЖ ОЧСУ, Союзу Українських Політичних В'язнів, Української Вільної Академії Наук, Централі шкіл українознавства при УККА Фонду Катедри Українознавства, Союзу Українок Америки, Товариства Українських Інженерів Америки, Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", Українського Братського Союзу, Української Народної Помочі, СУК „Провидіння", з Білого Дому в імені президента Роналда Регена, стейтового уряду в Олбані, посадника міста Ню Йорку Е. Кача, численних сенаторів і конґресменів, та багатьох приватних осіб, прихильників СУМ-у.

Серед учасників були також представники СУМ-у з Франції, Бельгії, Канади й інших країн. Вояцтво було репрезентоване трьома членами Б-ва І УД УНА — проф. І. Телюк, Б. Кашуба і Ю. Бачинський; Об'єднання кол. вояків 2-ої Дивізії УНА — Маріян Кормило; Т-во кол. вояків УПА — Микола Сидор.

На закінчення перебування Владики Стефана Сулика на Оселі СУМ-А, зроблено спільну фотознімку вишкільного табору з Владикою і священиками та командним і виховним складом. Владику С. Сулика у його поїздці на Союзівку і Сумівку супроводжали головний редактор „Америки" і „Шляху" Мстислав Дольницький і д-р Ігор Федорів. Після виїзду Владики керівництво табору закінчило церемонії роздачі свідоцтв, а до вишкільників промовляли ще головний виховник д-р Петро Мірчук, голова КУ СУМ-А д-р А. Лозинський і командант табору Корнель Василик.

В понеділок, 7-го вересня, табір і „цивілі" готувались домів, дехто у далеку дорогу, але оселя все ще була насичена музикою, співами, а учасники дуже часто у сльозах прощалися і обіцяли приїхати на черговий рік на цю своєрідну зустріч українців усіх поколінь і віку, чи, як це вже за звичкою називають місцеві мешканці, на „великий Український день".

Український фестиваль...

(Продовження зі стор. 2-ої)

творили хореографічний малюнок, максимально наближений до професійної майстерности.

Мистецьке керівництво Олександра Граур і Софії Януш, яке не лише вспіло вже помітно двигнути ансамбль уперед, але й зуміло надати „Волошкам" ще більше національних рис й особливостей, повинно ще звернути увагу і на дисципліну (посилання поцілунків у сторону публіки).

Незалежно від цього „волошки", це під сьогоднішню пору найкращий ансамбль народного танку, на північноамериканському континенті. Не без того, що до мистецького рівня під хореографічним поглядом причинилися Рома Прийма-Богачевська, Маркіян Хомічак, П. Тарас і М. Жуковин.

З черги виступила Юліяна Осінчук — це одна з найкращих наших концертових піяністок у вільному світі. Мається на увазі її незвичайну техніку, вміння видобути кольорит і відчути інтенцію композитора, тобто надати творові вірну інтерпретацію. Саме цей хист — це ознака великого формату мистця, віртуоза. Вона виконала чотири тематичні етюди — три перші Ф. Лесселя, останній В. Косенка, музична творчість якого була темою її докторської дисертації. Ці технічно складні варіяції на українські теми в мистецькій подачі Юліяни Осінчук зазвучали велично і потвердили високу клясу виконавця.

Улюбленець української Філядельфії Андрій Добрянський цим разом виконав: „Місяцю князю" В. Барвінського до слів І. Франка, і цього ж композитора й автора слів „Благословенна будь", а в другій частині програми — арію Остапа з опери „Тарас Бульба" М. Лисенка (лібретто М. Старицького). Оперні арії, це поле попису нашого співака; не дивно, що ця арія прозвучала героїчно, з повною експресією.

Співачка Лариса Маґун-Гурин виконала „Садок вишневий" та арію Марильки з „Тараса Бульби". Вона теж виступала з Добрянським у Лисенковім дуеті „Ми заспівали і розійшлися" (до слів Шевченка). Гармонійне звучання дуету викликало бурю оплесків. Співачка володіє не лише милозвучним, добре поставленим голосом, але в неї — ще гарна сценічна поява. Ларисі Маґун і Добрянському акомпаньював Тома Гриньків, один із кращих акомпаньяторів на Заході ЗСА.

Акторка Евеліна Белюць цим разом виступила як співачка. Акторка в своєму виступі поєднала вокальне мистецтво з драматичним і це поєднання дало дуже добрий вислід. Пісню можна виконувати з ощадним жестом або з необмеженим т. зв. — широким, Евеліна Белюць у своєму виконанні примінює цей другий принцип. Ми прослухали в її виконанні „Баляду про мальви", „Я — твоє крило", музика і слова В. Івасюка і „Скрипку", музика і слова Г. Скупинського. Їй акомпаньював Леонід Вербицький.

„Баляда про мальви", твір сповнений ліричної печалі знайшов у Евеліни Белюць знамениту інтерпретацію, яка збагнула глибину думок композитора. В „Я — твоє крило" помітна передача почуттів, а щирість і переконливість у „Скрипці". М'який рух смичком (очевидно без смичка), здавалось учинить, що ось-ось почуємо звук скрипки. Голос Евеліни цього вечора звучав у всіх реґістрах її металічного меццо-сопрано. Виходить, що Белюць не тільки є знаменитою акторкою, але і доброю співачкою.

Українсько-американський „Стрінґ Бенд", капітан якого Фред Лям, здавалося б з прізвища повинен бути німцем, та він почувається українцем. Мати Ляма, українка, виховала його в українському патріотичному дусі. Між іншим наш фестивальний комітет зробив добре діло, що заанґажував цю оркестру, яка минулого року здобула друге місце серед десяток цього роду оркестр. Цей виступ дуже підніс оцей „Стрінґ Бенд" на дусі. Правда стиль їхньої продукції більше підходить до виступу в антракті, тож у такій цілі можна використати цю оркестру на другий рік.

Від якогось часу втихли чоловічі вокальні квартети т. зв. ревелерси — „Амбасадори" та „Каравана", які втішалися неабияким успіхом у публіки. Їхнє місце сьогодні заповнило „Намисто" — жіночий секстет під керівництвом Петра Круля. І саме цей симпатичний секстет з Вашінґтону в складі: Соня Круль, Оксана Лев, Віра Пилипець, Ірина Ясінська, Наталя Захарченко і Віра Звадюк (дружина адм. директора Ансамблю) — виступив у програмі Фестивалю, виконавши чотири пісні В. Івасюка — „Баляда про скрипку", „Відлуння твоїх кроків", „Червона рута" і „Водограй". Секстет крім зразкової зіспіваности, вірної інтерпретації пісень та їхньої мистецької подачі, викликає ще дуже приємне зорове враження, а сценічна поведінка, шарм і костюми теж, — як кажуть, — роблять своє.

Програму вела Орися Гевка. Одне тільки непорозуміння — якщо програмка була видана в англійській мові, тоді аж проситься заповідати програму українською мовою. Інспіцієнтом був Микола Бойчук.

Велику радість усім нам зготовив новойменований Владика Роберт Москаль. Коли його представив публіці голова фестивального Комітету проф. д-р П. Стерчо, Владика відповів: „Я радий, що українці можуть експонувати здобутки свого мистецтва, своєї культури. Я гордий, що вродився українцем", — закінчив своє коротке слово новойменований Владика.

Яр-Кий

Пам'яті Христини Ткач

Дуже раненько у неділю, 30-го серпня ц.р., задзвонив телефон, з якого пролунав тремтячий голос: „Померла моя дружина..."

На сороковому році трудолюбного життя по тяжкій недузі рака 26-го серпня у містечку Сейнт Аделя, біля Монтреалю, відійшла у вічність св. п. Христина Ткач, дружина знаного українській громаді мистця-маляра Григорія Ткача. Св. п. Христина визначалася великою особистою культурою, надзвичайно доброю погідною вдачею і гарячим прив'язанням до української культури у багатогранних її виявах. Зокрема Христина була вірною помічницею свого чоловіка у його мистецько-малярській праці.

Відпровадили її на вічний відпочинок, крім мужа, трьох синів — Романа, Богдана та Григорія, та іншої родини, велика громада приятелів та знайомих.

Пам'ять про неї залишиться надовго між усіми, хто її знав.

В.Д.

ЛЕМКІВСЬКИЙ ВЕЧІР У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — На запрошення 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки, Іванна Савицька і Христина Карпевич матимуть тут свій вечір, присвячений Лемківщині (слово й пісня), в суботу, 3-го жовтня, у Святопокровському Осередку в Пармі, Огайо, о год. 7-ій вечора.

В неділю, 4-го жовтня, І. Савицька і Х. Карпевич награватимуть книжку для сліпих на запрошення місцевого американського товариства для незрячих, яке включає теж 35 незрячих українців. В справі замовлення книжки-касети проситься писати до: Mrs. Myroslava Oryshkewych, c/o The Cleveland Society for the Blind, 1909 E. 101 St. Cleveland, Ohio, 44106.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1981 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371-ий Відд., о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст. гол., Ю. Баранюк, фін. секр., В. Левицький, кас.